

Nr 13.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 1 mom. 2 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning; given Stockholms slott den 19 december 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av § 1 mom. 2 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning.

GUSTAF.

F. V. Thorsson.

Förslag

till

Förordning

om ändrad lydelse av § 1 mom. 2 i förordningen den 6 augusti 1894
angående mantalsskrivning.

Häri genom förordnas, att § 1 mom. 2 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning skall erhålla följande ändrade lydelse :

§ 1.

Mom. 2. Mantalsskrivningen förrättas å landet och med nedan angivet undantag i stad, där magistrat ej finnes, av häradsskrivaren. Prövas på grund av fögderiets utsträckning eller folkmängd häradsskrivaren icke kunna inom föreskriven tid medhinna mantalsskrivningen inom fögderiets samtliga distrikt, äger Konungens befallningshavande förordna landsfiskal eller annan lämplig person att verkställa själva mantalsskrivningsförrättningen i ett eller flera distrikt. Bestämmelser om sådan särskild mantalsskrivningsförrättares rätt till ersättning för uppdragets utförande meddelas av Konungen.

I stad, där magistrat finnes, verkställles mantalsskrivningen under magistratens tillsyn av den tjänsteman, vilken debiteringen av kronoutskylderna åligger eller till vars befattning förrättningen enligt särskilt meddelade föreskrifter hör.

Konungen må på framställning av stadsfullmäktige eller allmänna rådstugan i stad, där magistrat ej finnes men där i avseende å debitering, uppbörd och redovisning av kronoutskylder i tillämpliga delar skall gälla vad i fråga om stad med magistrat är stadgat, förordna, att för så-

dan stad jämväl vad i denna förordning sägs med avseende å stad med magistrat skall äga motsvarande tillämpning.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1921.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 19 december 1919.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
Statsråden PETERSSON,
PETRÉN,
NILSON,
LÖFGREN,
friherre PALMSTIERNA,
UNDÉN,
THORSSON,
HOLMQUIST,
OLSSON.

Efter gemensam beredning med chefen för civildepartementet anmälde chefen för finansdepartementet, statsrådet Thorsson riksdagens den 14 juni 1919 dagtecknade skrivelse nr 363 i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning om ändrad lydelse av § 1 mom. 2 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning.

Härvid anförde departementschefen:

Chefen för civildepartementet har förut denna dag i statsrådet anmält den förnyade utredning av frågan om magistratsförvaltningens ordnande i städer under landsrätt, som med biträde av jämlikt bemyndigande den 30 juni 1919 tillkallade sakkunniga blivit inom civildepartementet verkställd; och har Kungl. Maj:t i anledning härav denna dag beslutit förelägga riksdagen förslag till lag om ändrad lydelse av §§ 54 och 56 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862.

Såsom nämnde departementschef anført, förutsätter den ordning för landsrättsstädernas förvaltning, som Kungl. Maj:t med nyss angivna lag-

ändringar avser att möjliggöra, i visst fall även ändring i mantalsskrivningsförordningen, varom det torde ankomma å mig att framlägga förslag. Förslag till förordning om ändrad lydelse av § 1 mom. 2 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning har jämväl inom finansdepartementet vid frågans föregående behandling utarbetats och i samband med förslag till vissa ändringar i förordningen om kommunalstyrelse i stad (Kungl. Maj:ts proposition nr 278) genom proposition nr 268 förelagts 1919 års lagtima riksdag. Då emellertid propositionen nr 278 av riksdagen avlogs, blev icke heller propositionen nr 268 bifallen, vilket riksdagen i sin ifrågavarande skrivelse nr 363 anmält.

De jämkningar, som nyss omförmälda förslag till ändringar i förordningen om kommunalstyrelse i stad efter förnyad utredning nu undergått, beröra icke de förut ifrågasatta formerna för landsrättsstads utbrytning ur landets fögderiförvaltning. Det förslag till ändringar i mantalsskrivningsförordningen, som genom propositionen nr 268 förelagts 1919 års lagtima riksdag, torde därför nu i oförändrat skick kunna återupptagas, därvid dock tiden för den föreslagna författningsändringens ikraftträdande bör framflyttas till den 1 januari 1921. I fråga om den närmare innebörden av detta förslag samt motiveringen till detsamma ber jag att få hänvisa till vad jag anförde vid frågans framläggande för 1919 års lagtima riksdag.

I fråga om de ändringar av uppbördsreglementet och andra administrativa författningar, som de av mig förordade ändringarna i mantalsskrivningsförordningen kunna påkalla, skall jag tillåta mig att framdeles återkomma.

Sedan föredragande departementschefen därefter uppläst det ovan omförmälda förslaget till förordning om ändrad lydelse av § 1 mom. 2 i förordningen den 6 augusti 1894 angående mantalsskrivning, hemställde departementschefen, att Kungl. Maj:t måtte i proposition föreslå riksdagen att antaga nämnda förslag.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagade Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle proposition till riksdagen avlätas av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Nils Hellenius.